

Kontrola čiarových kódov v maloobchode

Od septembra 2000 začalo združenie EAN Slovakia vykonávať pravidelnú kontrolu čiarových kódov EAN s prefixom "858". Kontrola je zameraná na zistenie skutočného stavu používania systému EAN•UCC na Slovensku. Sledujeme predovšetkým súlad vytlačenej čiarových kódov na produktoch s vydanými špecifikáciami (v skratke podobe Manuál pre používateľov systému EAN•UCC) a normami STN. Náhodný výber produktov v maloobchodnej sieti nám umožňuje skontrolovať aj čiarové kódy, ktoré nám predtým neboli zaslané na overenie.

Na kontrolu sa využíva Palm-top so skenovacím modulom a príslušným aplikačným programom. Program umožňuje okamžité prehľadávanie zosnímaného kódu v aktuálnej databáze EAN Slovakia. Okrem porovnania údajov databázy členov EAN Slovakia s fyzickými údajmi uvedenými na produktoch je možné kontrolovať aj parametre týkajúce sa kvality tlače. Jedná sa o umiestnenie, kontrast, svetlé okraje, farebnú kombináciu a rozmery kódu. Lokality, v ktorých sa vykonáva kontrola čiarových kódov rovnomerne pokrývajú celé územie Slovenska (Žilina, Púchov, Bratislava, Poprad, Košice,

Banská Bystrica ...).

Spoločnosti, u ktorých sa zistili vážnejšie chyby v používaní systému EAN•UCC boli kontaktované za účelom odstránenia nedostatkov. Združenie EAN SLOVAKIA bude aj v budúcom

roku pokračovať v pravidelných kontrolách čiarových kódov EAN. O ich výsledkoch Vás budeme prostredníctvom časopisu Aktuality EAN858 opäť informovať. Výsledky kontroly sú uvedené v tabuľke:

obdobie prevádzania kontroly/počet	9 / 2000	8 / 2001
kontrolované supermarkety	13	7
kontrolované produkty	5 369	5 761
manuálne zadané kódy ¹	342	142
použitie pôvod. číselníka s prefixom "859"	1	0
použitie lokačného čísla na produkte ²	2	1
chybné zadanie čísel do tlače ³	0	2
iné závažné porušenia	3	1

¹ Čiarové kódy, ktoré nebolo možné zosnímať skenerom, preto museli byť do prístroja zadané ručne.
² Lokačné čísla sa nesmú používať na označovanie produktov. Slúžia na identifikáciu právnych subjektov, fyzického a funkčného umiestnenia.
³ Chybné zadanie čísel do tlače sa týka spoločností, ktoré sú členmi združenia EAN Slovakia, majú regulárne pridelený rozsah a plnia si voči združeniu záväzky.

Základy balenia potravín

Začiatkom roku 2001 sa na trhu odborných publikácií v SR objavil titul „Základy balenia potravín“ renomovaného autora doc. Ing. Igora Kačena, CSc. Príprava rukopisu prebiehala dva roky a nebyť sponzorov, ktorí prispeli na jej edíciu nebola by dodnes na trhu. Kniha je koncipovaná tak, že vyhovuje ako učebnica pre špecializované odbory a súčasne ako základ pre výrobcov potravín. Je to súčasne aj prvá kniha o balení potravín písaná po slovensky. Vyplňuje medzeru medzi odbornými publikáciami od roku 1982 (Čurda, D.: Balenie potravín). Vydalo ju vydavateľstvo ARM 333, 811 09 Bratislava I, Jakubovo námestie 12. Kniha má nápaditú vonkajšiu úpravu s curriculum vitae autora. Je rozdelená do štyroch základných častí (všeobecná, prostriedky balenia, ochrana potravín obalom, baliaca technika). Prvá kapitola - všeobecná prináša základné poznatky, ktoré sa uplatňujú pri balení všetkých výrobkov - ekonomika, kódova-

nie EAN kódom, dizajn, životné prostredie, atď. Druhá kapitola pojednáva o jednotlivých druhoch obalových prostriedkov a o ich uplatnení najmä pre potravinárske výroby. Väčšinu z uvedeného možno aplikovať aj na celú sféru balenia. Tretia časť je venovaná zákonitostiam, ktoré sa uplatňujú pri balení potravinárskeho tovaru. Systematika potravín v nadväznosti na ochranu ich užitočných vlastností je podaná z hľadiska vplyvu vlhkosti, kyslíka, zmien organoleptických vlastností, účinkom žiarenia, teploty a biologických vplyvov. Detailne je rozobratá problematika priestupnosti pre vodnú paru, kyslík a aromatické látky s príkladmi nameraných hodnôt. Špeciálna časť je venovaná baleniu mäsa a mäsových výrobkov, ovocia a zeleniny a aspetického balenia. V kapitole o cudzorodých látkach sa autor venuje tejto problematike zvlášť v súvislosti s plastovými obalmi s možnosťou ovplyvnenia kvality potravín.

V štvrtej časti je uvedená systematika balenia z hľadiska baliacich strojov a zariadení. Schématicky sú naznačené princípy balenia používané v potravinárskom priemysle s možnou aplikáciou na tovar iného charakteru. Zvláštna kapitola je venovaná smerom rozvoja obalovej techniky. Niektoré z nich sú už uplatnené v praxi čo svedčí aj o neustálom pokroku v tejto oblasti. Kniha je doplnená množstvom obrázkov a tabuliek, ktoré samé osebe majú vysokú vypovedaciu hodnotu a vhodným spôsobom dopĺňajú príslušnú problematiku. Kniha je písaná svižným a prístupným spôsobom s množstvom literárnych prameňov, ktoré umožňujú čitateľom prípadne hlbšie štúdium v špecifickej oblasti. Vzhľadom k blízkosti slovenskej a českej reči ju bez problémov môžu vy-

... knižná publikácia

užiť aj odborníci v ČR. Zopár rozdielnych výrazov vôbec nebráni pochopeniu zákonitostí a faktov. Odporúčaná je všetkým, ktorí sa zaoberajú vzťahom výroby, obalu a prostredia v teoretickej i praktickej podobe ako i potravinárskym technologom, študentom chemickotechnologického ale aj ekonomického zamerania.

kontakty / spojenia

aktuality EAN 858, informačný časopis združenia EAN SLOVAKIA

Nanterská 23, 010 08 Žilina, tel.: 041/565 11 85, fax: 041/565 11 86, <http://www.ean.sk>, e-mail: inform@ean.sk

registračné číslo MK SR 2367/2000, ISSN číslo 1335-7336

pre EAN SLOVAKIA vydáva Výtvarná agentúra A1 Žilina, zostavila: Marianna Revallová, EAN SLOVAKIA
grafická úprava, DTP: Výtvarná agentúra A1 Žilina, foto: Výtvarná agentúra A1, archív EAN, tlač: Expresprint, s.r.o.

INFORMAČNÝ ČASOPIS PRE POUŽÍVATEĽOV SYSTÉMU **EAN-UCC** NA SLOVENSKU

editoriál

V septembri sa stala najvýznamnejšia udalosť v živote združenia EAN SLOVAKIA od jeho vzniku. EAN SLOVAKIA usporiadalo regionálne stretnutie manažérov členských krajín EAN International zo strednej a východnej Európy. Do tohoto regiónu patrí 23 krajín. Niektorí zástupcovia sa žiaľ nezúčastnili, nakoľko politika zvláštneho vízového režimu Slovenska voči niektorým krajinám je tak diskriminujúca, že cesta na Slovensko je pre nich oveľa drahšia ako do Ameriky.

Aj napriek tomu si myslím, že míting bol úspešný, nakoľko sa podarilo prijať dve závažné uznesenia. Prvé uznesenie hovorí o tom, že všetky krajiny z regiónu sa pripoja k projektu GEPiR do konca roku 2002. Znamená to, že od tohoto dátumu bude v Gepire zverejnená adresa každého výrobcu zo strednej a východnej Európy. Druhým úspechom bolo, že osem krajín sa rozhodlo spolupracovať na systéme poskytovania základných služieb svojim členom. Na stretnutí sa zúčastnili aj zástupcovia EAN Švajčiarska a Južná Afrika. Neboli pozvaní náhodne. Sú to organizácie, ktoré majú najefektívnejší systém poskytovania služieb svojim členom, aký som mal možnosť vidieť. Práve ich skúsenosti budú základom nášho spoločného systému. Nepodarilo sa nám prijať také uznesenia, ktoré smerovali k zvýšeniu váhy nášho regiónu v EAN International. Snaha zástupcov Maďarska a Slovenska nenašla pozitívnu podporu ostatných členov. Generálny sekretár EAN International odchádzal zo Slovenska spokojný a prekvapený. Spokojný bol najmä preto, že videl veľkú aktivitu zástupcov členských krajín EAN a prekvapený tým, že Slovensko nie je taká čudná krajina ako sa o nej hovorí.

Stu

Novembrové školenie

... bezplatne pre všetkých členov združenia EAN SLOVAKIA

Naše združenie pripravuje ďalšiu sériu školení, ktoré sa budú konať v Michalovciach (20.11.2001), Lučenci (21.11.2001) a Bratislave (22.11.2001). V prípade záujmu sa môžete zaregistrovať na www.ean.sk alebo nám pošlite faxom registračnú kartu, ktorá je v prílohe tohoto časopisu.

Program školenia rozširujeme za pomoci nášho technického člena MICRODATA spol. s r.o. o prednášku, ktorá sa zaoberá výberom tlačiarne čiarových kódov.

V úvodnej časti sa prednáška venuje základným technológiám tlače čiarových kódov a zariadeniam, ktoré tieto technológie využívajú. Ide o ihličkové, atramentové, laserové, termo a termotransferové tlačiarne. V druhej časti prednášky sa rozoberajú jednotlivé kritériá, na ktoré by si mal záujemca o tlačiareň čiarových kódov vedieť odpovedať, súhrnne posúdiť a

zvoliť optimálne riešenie jednak po stránke technickej ako aj ekonomickej. Pritom sa nezabúda ani na riešenia, ktoré predpokladajú dodávateľskú tlač samolepiacich etikiet firmou, ktorá sa na profesionálnej úrovni potláčaním etikiet a dodávkou tlačiarň čiarových kódov zaoberá. V prednáške sa kladie dôraz na návrh takého riešenia, ktoré nerieši len súčasný stav vychádzajúci z posúdenia jednotlivých kritérií ale aj riešením stavebnicovým s perspektívou ďalšieho predpokladaného vývoja potrieb užívateľa. V tretej časti sa preberajú základné aspekty o ktorých by

mal užívateľ vedieť pri výbere vhodného materiálu a veľkosti etikety alebo potláčaním, farby, obsahu sprievodného textu a grafiky, ktoré sa môžu nachádzať na etikete alebo obale s čiarovým kódom.

Záverečná časť prednášky zoznamuje prítomných s ucelenou radou profesionálnych tlačiarň a tlačiarenských modulov firmy CARL VALENTIN, ktoré spoločnosť Microdata zastupuje ako výhradný distribútor a servisný partner v Českej a Slovenskej republike a cenovo veľmi zaujímavých a spoľahlivých tlačiarň firmy ARGOX.

prinášame

- **NOVEMBROVÉ ŠKOLENIE**
- séria školení v Michalovciach, Lučenci a Bratislave
- **REGIONÁLNE STRETNUTIE MANAŽÉROV ČLENSKÝCH ORGANIZÁCIÍ EAN**
- informácia zo stretnutia, ktoré organizovalo EAN SLOVAKIA
- **KONTROLA ČIAROVÝCH KÓDOV V MALOOBCHODE**
- výsledky kontroly v auguste 2001
- **ZÁKLADY BALENIA POTRAVÍN**
- nová odborná publikácia na slovenskom knižnom trhu

Regionálne stretnutie manažérov členských organizácií EAN

EAN SLOVAKIA sa stalo na štyri dni hosťujúcou organizáciou regionálneho stretnutia manažérov členských organizácií EAN zo strednej a východnej Európy. Stretnutie manažérov je poradným orgánom Správnej rady EAN International a zúčastňujú sa ho manažéri a zástupcovia EAN organizácií. Úlohou stretnutia je najmä vzájomná výmena informácií, čo je veľmi dôležité pre ďalší rozvoj a prácu každej EAN organizácie.

ve a potrebách rozvoja systému EAN • UCC. Celodenné cvičenia boli veľmi vyčerpávajúce, ale priniesli zaujímavé výsledky. Účastníci sa dohodli na vzájomnej spolupráci na nových projektoch a tiež na výmene väčšieho množstva informácií a vlastných riešení. Prínos z tejto dohody budú mať najmä samotní používatelia systému EAN • UCC, ktorým budeme môcť poskytnúť odskúšané a fungujúce riešenia.

Druhý deň stretnutia otvoril ge-

... Vysoké Tatry, 24. - 27. septembra 2001

krajínach zvykajú na nový spôsob nakupovania. V Čechách sa najčastejšie nakupuje v supermarketoch, (29 %), v Maďarsku sa najviac využívajú malé samoobsluhy (30 %), v Poľsku je najobľúbenejší pultový predaj (55 %) no a slovenskí spotrebiteľia zatiaľ uprednostňujú menej samoobsluhy (50 %).

Na stretnutie sme pozvali aj zástupcu výrobných sféry na Slovensku Ing. Kováča zo spoločnosti Whirpool Slovakia. Táto spoločnosť síce nevyužíva čiarové kódy s prefixom 858, ale výrobný proces je automatizovaný pomocou čiarových kódov.

Zakladajúci a zároveň technický člen EAN SLOVAKIA, spoločnosť ELAS Prievdza, reprezentoval spoločnosť, ktoré sa podieľajú na technických riešeniach systému EAN • UCC na Slovensku. Táto spoločnosť od roku 1991 poskytuje členom EAN SLOVAKIA rôzne služby začínajúc tlačou čiarových kódov a končiac vývojom aplikácií na požiadavku odberateľov, ktorí na stretnutí prezentovali.

Naše združenie sa podieľa na rôznych aktivitách, ktoré napomáhajú zviditeľneniu systému EAN • UCC na Slovensku. Jednou z týchto aktivít je spolupráca s Ekonomickou univerzitou v Bratislave. Pán doc. Ing. Igor Kačecník, CSc. na stretnutí poďakoval za spoluprácu pri tvorbe publikácie „Základy balenia potravín“. Na vydaní sa podieľalo naše združenie ale aj nie-

ktorí naši členovia. Ďalšou z týchto aktivít je súťaž o najlepší obal roka, ktorej vyhlásením je Agentúra A21. O spolupráci s EAN Slovakia na vyhodnocovaní najlepších obalov prišla informovať p. Lorencová.

V ďalšom bloku kolegovia z Poľska prezentovali aplikáciu čiarových kódov UCC/EAN-128 na označenie poštových zásielok. Na tomto projekte pracovali spoločne s Poľskom pošťou a v súčasnosti ho zavádzajú do praxe. Ďalšia oblasť, ktorou sa EAN Poľsko zaoberá je označovanie a sledovanie pohybu mäsa. Sú členom medzinárodnej pracovnej skupiny, ktorá pracuje na zavedení smerníc EC týkajúcich sa označovania mäsa a oboznámili nás s prácou a výsledkoch skupiny.

Veľmi búrlivou témou stretnutia bolo platenie členských príspevkov organizácii EAN International, ktoré budú v najbližších rokoch stúpať a teda sa dotknú rozpočtu každej členskej organizácie EAN. EAN Slovakia a Maďarsko upozornili na niektoré nedostatky nového systému a dali priestor ostatným reagovať na túto problematiku. Žiaľ spoločný postup všetkých zúčastnených krajín sa nám nepodarilo najásť.

Elektronický katalóg je projekt, ktorý sme Vám v minulosti už prezentovali a ktorým sa zaoberá niekoľko krajín. Nás zaujímalo, ako v projekte pokračujú naši kolegovia z V4. EAN

Poľsko vyvinulo jednoduchý program, ktorý slúži ako elektronický katalóg tovarov, ale systém nebol dokonalý a na realizácii nového prestali pracovať. EAN Maďarsko a Česko investovali veľa času a finančných prostriedkov do veľkolepého katalógu, ale v praxi zatiaľ nenašiel také uplatnenie aké očakávali a zostáva aj naďalej len v skúšobnej prevádzke. Z toho dôvodu sme aj my pozastavili prácu na elektronickom katalógu, kým trh nebude pripravený takúto skvelú pomocku využívať.

Československej socialistickej republiky prijala uznesenie o zavedení označovania tovarov čiarovým kódom EAN na tovaroch určených na vývoz už 7. Novembra 1983. V tej dobe označovanie čiarovým kódom riadila SŠHR ČSSR so sídlom v Prahe. Po rozdelení republiky však museli byť prijaté opatrenia, ktoré by zabezpečili legálne používanie čiarových kódov v oboch štátoch. V tej dobe používalo EAN kódy viac českých ako slovenských užívateľov a preto aj pôvodný prefix 859 ostal Českej republike a pre Slo-

je neľahká, ale v budúcnosti nutná.

Do o b e d ň a j š í blok uzavreli zamestnanci EAN SLOVAKIA predstavením aktivít združenia. V prvej časti to boli publikácie a aktivity na podporu správneho používania systému EAN • UCC a v druhej časti sme predstavili aktivity týkajúce sa právnej ochrany systému. Témou právnej ochrany sa zaoberá aj EAN Poľsko a výsledkami prieskumu, ktorý uskutočnili v obchodných reťazcoch otvorili ďalší blok prednášok. Blok uzavreli kolegovia z Chorvátska, ktorí prezentovali výsledky prieskumu o využívaní nových technológií v jednotlivých krajinách regiónu. Zaoberali sa tiež problematikou prepravy v Chorvátsku, ktoré leží na dôležitej križovatke východ-západ, sever-juh.

Ďalšiu časť stretnutia sme zamerali na efektívne riadenie práce sekretariátu. Naše združenie predstavilo systém práce a softvér, ktorý na tento účel používa. So svojimi skúsenosťami v tejto oblasti sa prišli podeliť aj kolegovia z vyspelých členských organizácií EAN. Pán Schubert z EAN Švajčiarsko predstavil najnovší administratívny softvér, ktorý definitívne odstráni všetky papierové dokumenty a pán Pearcey z EAN Juhoafrická republika rozprával o aktivitách a systéme riadenia práce v krajine, ktorá má 11 úradných jazykov. Z diskusie, ktorá sa konala po odznení týchto príspevkov vy-

Certifikát za usporiadanie stretnutia

plynulo, že všetky organizácie investujú veľké množstvo finančných prostriedkov do zdokonalenia systému poskytovania základných služieb a tak sa osem zúčastnených krajín rozhodlo spolupracovať na jednotnom systéme.

Posledná časť stretnutia bola venovaná projektu GEPIR. Všetkých 23 krajín nášho regiónu sa zaviazalo sprístupniť svoje databázy na stránke www.gepir.org do decembra 2002. Takéto rozhodnutie prijali aj krajiny regiónu západnej Európy a tak v blízkej budúcnosti nebude problém vyhľadať adresu akéhokoľvek európskeho výrobcu pomocou EAN čísla alebo časti obchodného mena firmy.

Oficiálnu časť regionálneho stretnutia manažérov členských organizácií EAN ukončil riaditeľ EAN Maďarsko pozvánkou na ďalšie stretnutie, ktoré sa uskutoční o rok v Budapešti.

Účastníci strávili na Slovensku jeden týždeň. Aby si z našej krajiny neodniesli len pracovné zážitky, pripravili sme pre nich posedenie v zbojníckej kolibe s typickými slovenskými jedlami, vo štvrtok návštevu Oravského hradu, Žiliny a sekretariátu združenia EAN SLOVAKIA.

Prezidentka EAN SLOVAKIA Ing. Darina Matyášová

Stretnutie otvorila prezidentka EAN SLOVAKIA p. Ing. Darina Matyášová a po jej príhovore sa slova na celý deň ujali zástupcovia EAN International. Organizácia EAN International zlučuje 99 krajín s celkovým počtom takmer 1 000 000 členov výrobcov a distribútorov. Pod novým vedením p. Briana Smitha si EAN International vytýčil za cieľ využiť tento mohutný potenciál, posilniť, zviditeľniť sa a poskytnúť svojim členom konkurencieschopné riešenia v oblasti riadenia dodávateľsko-odberateľského reťazca. Prvou etapou tejto zmeny je prieskum, ktorý sa za posledné mesiace uskutočnil na regionálnych stretnutiach vo všetkých 99 krajinách.

Zástupcovia EAN International pripravili rôzne skupinové testy, prostredníctvom ktorých poskytovali všetky krajiny údaje o sta-

nerálny sekretár EAN International p. Brian Smith, ktorý už dlhé roky pôsobí v oblasti systému EAN • UCC. Tejto problematike sa začal venovať na Novom Zélande a neskôr pracoval ako riaditeľ EAN Austrália. Dnes vďaka jeho skúsenostiam a chuti pracovať na rozvoji systému sa EAN International začína meniť a my dúfame, že zmena bude prospešná pre nás všetkých.

Skupinový test (EAN SLOVAKIA, ČESKO, POĽSKO, CHORVÁTSKO)

Generálny sekretár EAN INTERNATIONAL p. Brian Smith

Riaditeľ EAN JUHOAFRICKÁ REPUBLIKA p. Robert Pearcey

V podvečerných hodinách zasadla Správna rada EAN SLOVAKIA. Prezidentka EAN SLOVAKIA, Ing. Matyášová predstavila všetkým členov Správnej rady a krátko informovala o našich aktivitách. Generálny sekretár EAN International p. Brian Smith oboznámil zase členov Správnej rady s hlavnými cieľmi EAN International a s novým globálnym programom AVANTI.

Nový deň začal riaditeľ EAN Slovakia informáciou o existencii systému EAN u nás. Vláda

vensko pridelil EAN International v roku 1993 nový prefix 858. Zriadené Národné Centrum EAN Slovakia patrilo pod Správu štátnych hmotných rezerv. Riadiť systém EAN • UCC zo štátneho rozpočtu nebolo jednoduché a tak sa po dvojročnom úsilí podarilo v novembri 1995 založiť mimovládne neziskové združenie EAN Slovakia. O podobnom vývoji hovorili aj kolegovia z EAN Chorvátsko. Úlohou týchto príspevkov bolo upovedomiť tie organizácie, ktoré ešte stále spadajú pod štátnu správu, že transformácia

Zasadnutie Správnej rady

Posedenie v zbojníckej kolibe